

MAAELUMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Kes soovib valget kulda?

Siim Tiidemann

Maaeluministeeriumi kalanduspoliitika ja välissuhete asekanstsler

EPKK Piimafoorum, 07. aprill 2022

Muutunud raamistik alates 2019

- Rohelepe
- Kliimamuutused
- Kestlikud toidusüsteemid
- Covid
- Konflikt

Kus me üldises roheleppes paikneme?

ROHELEPE

Kestliku ja kaasava majanduskasvu strateegia

Kliima-eesmärgid

Puhas, taskukohane ja kindel energia

Puhast ringmajandust käsitlev tööstusstrateegia

Säästev ja arukas liikuvus

ÜPP rohestamine / Talustaldrikule

Bioloogilise mitmekesisuse säilitamine ja kaitsmine

Mürgivaba keskkonna nimel nullsaaste eesmärgi poole

Kestlikkuse peavoolestamine

Ettepanek Euroopa kliimaseaduse kohta (kliima-neutraalsuse eesmärk)

Kliima-eesmärgide uuendamine (55%)

Kliimapakett

Kliima-muutustega kohanemist käsitlev uus ELi strateegia

Riiklike energia- ja kliimakavade hindamine

Strateegia arukaks sektorite integreerimiseks

Renoveerimislaiane algatus ehitussektoris

Üleeuroopalisi energiavõrke käsitleva määruse hindamine ja läbivaatamine

Tuuleenergia kasutamise strateegia

ELi tööstusstrateegia

Ringmajanduse loomise tegevuskava

Algatused energiamahukate tööstussektorite kliimaneutraalsete ja ringluspõhiste toodete stimuleerimiseks

Süsinikuvaba terasetootmise algatus

Akude strateegilise tegevuskava ja ringmajanduse algatused

Jäätmealaste õigusaktide reformimine

Säästva ja aruka liikuvuse strateegia 2020

Alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu rahastamiskonkurss

Transpordi alternatiivkütuste edendamise seadusandlike võimaluste analüüs

Kombineeritud vedu käsitleva direktiivi muutmise

Alternatiivkütuste taristu ja üle-euroopaliste energiavõrkude õigusaktide läbivaatamine

Raudteede ja siseveeteede läbilaskevõime suurendamise ja haldamise algatused

ÜPP strateegiakavad

Strateegia Talustaldrikule

Meetmed keemiliste pestitsiidide kasutamise ja nendega seotud riskide ning väetiste ja anti-biootikumide kasutamise vähendamiseks

ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia aastani 2030

Meetmed bioloogilise mitmekesisuse vähendamise peamiste põhjustega tegelemiseks

ELi uus metsastrateegia 2020

Raadamisvabade väärtusahelate toetamise meetmed

Säästlikkust edendav kemikaalialane strateegia

Vee, õhu ja pinnase nullsaaste saavutamise tegevuskava

Suurtest tööstuskäitistest lähtuva reostuse vähendamise meetmete läbivaatamine

Ettepanek õiglase ülemineku mehhanismi kohta

Uuendatud kestliku rahastamise strateegia

Muud kui finantsaruandlust käsitleva direktiivi läbivaatamine

Algatused rohelise eelarvestamise tavade sõelumiseks ja võrdlemiseks

Riigiabisuuniste läbivaatamine

EK uued algatused kooskõlla rohelise kokkuleppe eesmärkidega

Kestliku arengu eesmärkide integreerimine Euroopa poolaastasse

Rohelepe: ootused

Talustaldrikule

Vähendada taimekaitsevahendite kasutamist
50%

Vähendada toitainete kadu vähemalt **50%**,
väetiste kasutamist vähemalt **20%**

Antibiootikumide müügi vähendamine **50%**

Vähemalt **25%** ELi põllumajandusmaast
haritakse mahepõllumajanduslikult

Vähendada toidujäätmeid inimese kohta **50%**

Elurikkuse strateegia

30% EL maast ja merest kaitse alla, **10%**
EL maast ja merest range kaitse alla

Vähemalt **30%** ebasoodsas seisundis
liikidest ja elupaikadest peavad
näitama positiivset trendi

10% põllumajandusmaast
maastikuelementide alla

Istutada EL-s vähemalt **3 miljardit** puud

climate
footprint

global
transition

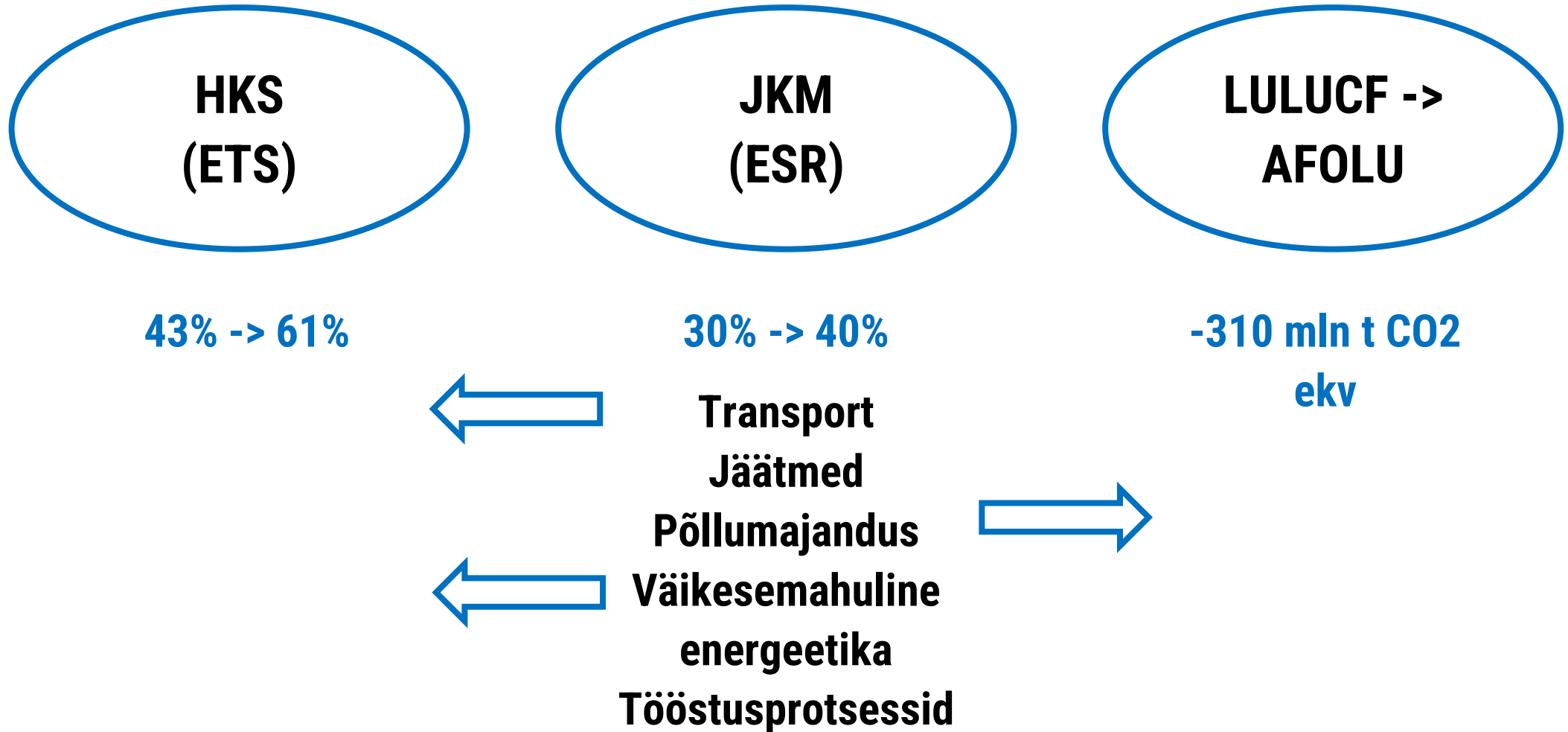

new
opportunities

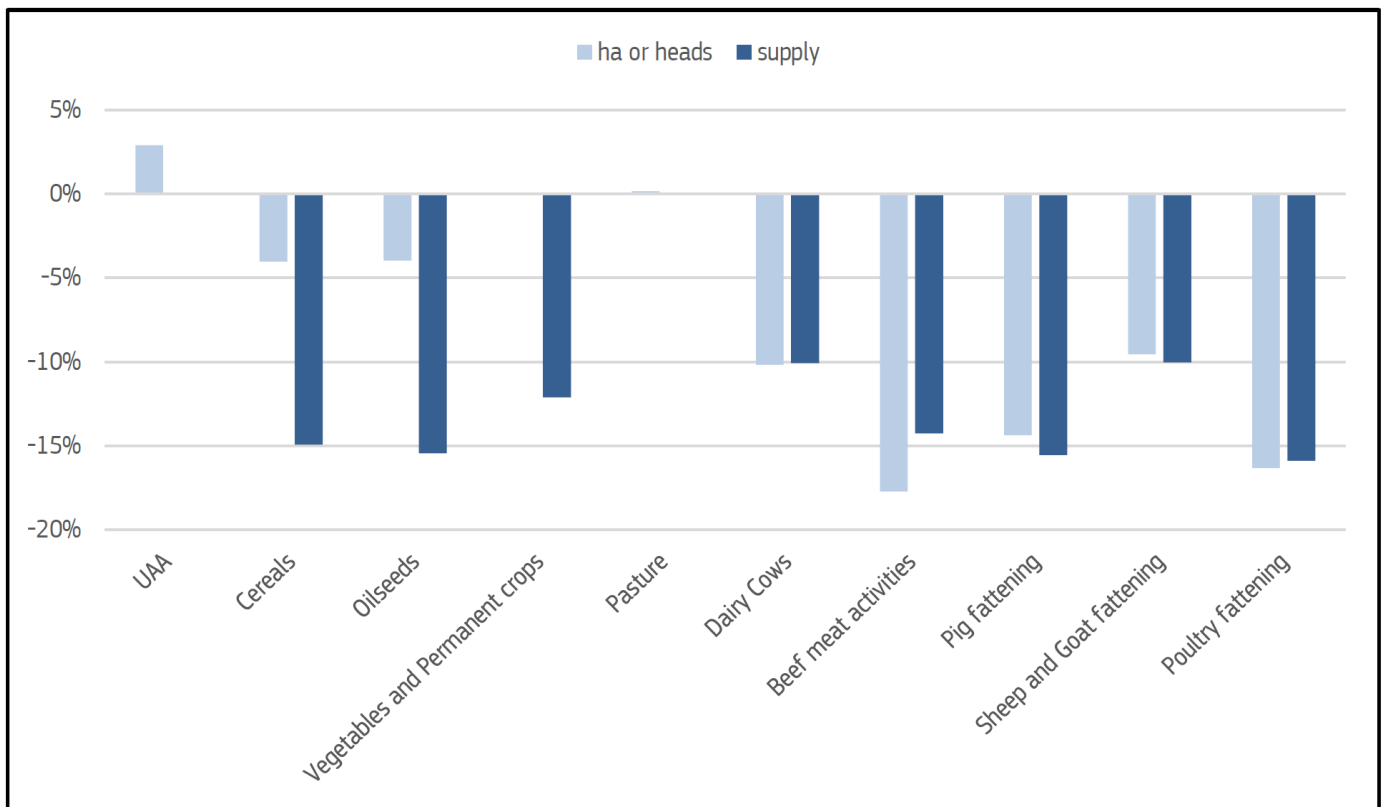

resilience

EL kliima arhitektuur

Mis see põllumajandusele tähendab ...

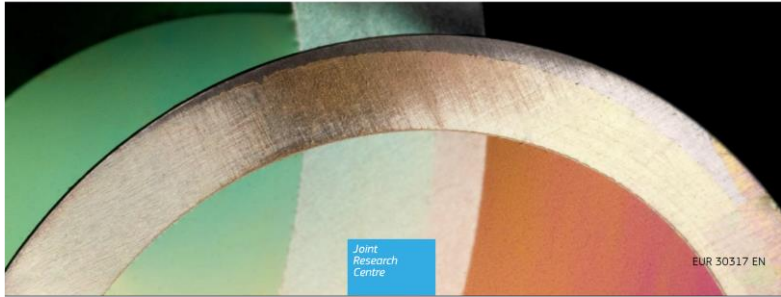
JRC TECHNICAL REPORT

Modelling environmental and climate ambition in the agricultural sector with the CAPRI model

Exploring the potential effects of selected Farm to Fork and Biodiversity strategies targets in the framework of the 2030 Climate targets and the post 2020 Common Agricultural Policy

Jesus Barreiro-Hurlé, Mariia Bogonos, Mihaly Himics, Jordan Hristov, Ignacio Pérez-Domínguez, Amar Sahoo, Guna Salputra, Franz Weiss, Edoardo Baldoni, Christian Elleby

2021

COVID-19 mõju toidu tarneahelale

- Pudelikaelad teatud sisendite (eelkõige tööjõu) kättesaadavuse osas
- Tööjõu puudusest ja sulgemistest tingitud probleemid tööstustes
- Osad transpordi viisid (õhu- ja maanteetransport) rohkem mõjutatud kui teised
- Kiired muutused tarbija nõudluses
- Mõjud mitte niivõrd tarneahela üksikutes lülides, vaid läbi ahela komplekssete sidemete
- Toidu tarneahel on näidanud tugevat kohanemist ja vastupanuvõimet
- Avatud ja ennustatavad turud kriitilise tähtsusega

Allikas: OECD (2020), "Food Supply Chains and COVID-19: Impacts and Policy Lessons"

Ukraina sõja mõjudest

- Isevarustatuse väärtustamine
- Toit kui osa julgeolekust ja elutähtis teenus
- Toiduvarud, nii riiklikud kui isiklikud
- Roheleppe aeglustamine?
- Sisendhindade tõus: sööt (mais, õlikoogid), väetised (kasutuslangus 10-15%)
- Teravilja ja toidu hinnatõus – koos energiakriisiga
- Mure globaalse toiduga kindlustatuse pärast (60% WFP nisust Ukrainast)

Kaubandus

- Isolatsioonism vs vabakaubandus
- Roheleppe järelmid: raadamine, peegelmeetmed
- Kas Eesti peab tuginema isevarustatusele ja kui siis millistes sektorites?
- Kaubanduse roll meie toidujulgeolekus

Muud olulist

- Märgistus
- Loomade heaolu
- Antibiootikumide kasutus (-45% 2030)
- Ressursside optimaalne kasutus
- Raiskamise vältimine
- Konkurentsivõime
- Tooraine päritolu

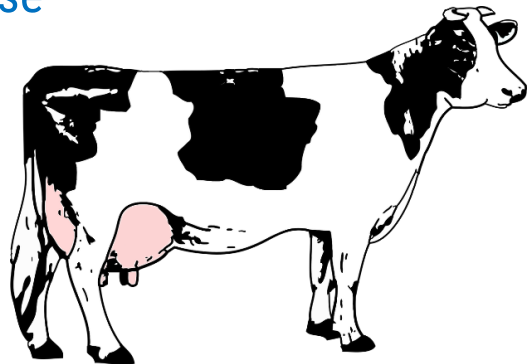
Valgest kullast

- Eesti isevarustus 160%
- Kasvupotentsiaal väljaspool EL-i: Aasia ja Põhja-Aafrika
- Milline on meie kuvand?

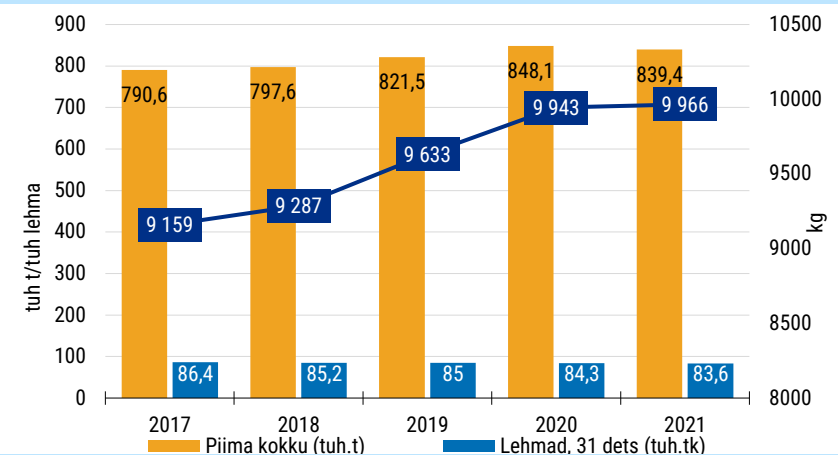
Piimalehmade keskmine produktiivsus on kasvanud alates 2003. aastast. Kasv jätkus ka 2021. aastal kuigi tagasihoidlikuma tempoga

- **84,3 tuh** piimalehma
- Kogutoodang **839 400 tonni piima** ↓
- Produktiivsus **9966 kg** lehma kohta ↑
- 996 piimalehmapidajat
- Kokkuostuhind tõusis **31,6 €/100 kg**

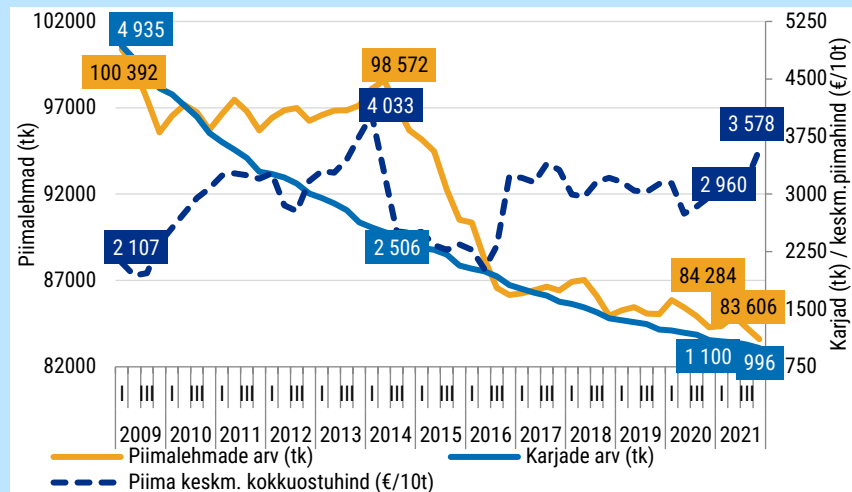
Piima toodetakse Eestis rohkem kui tarbitakse

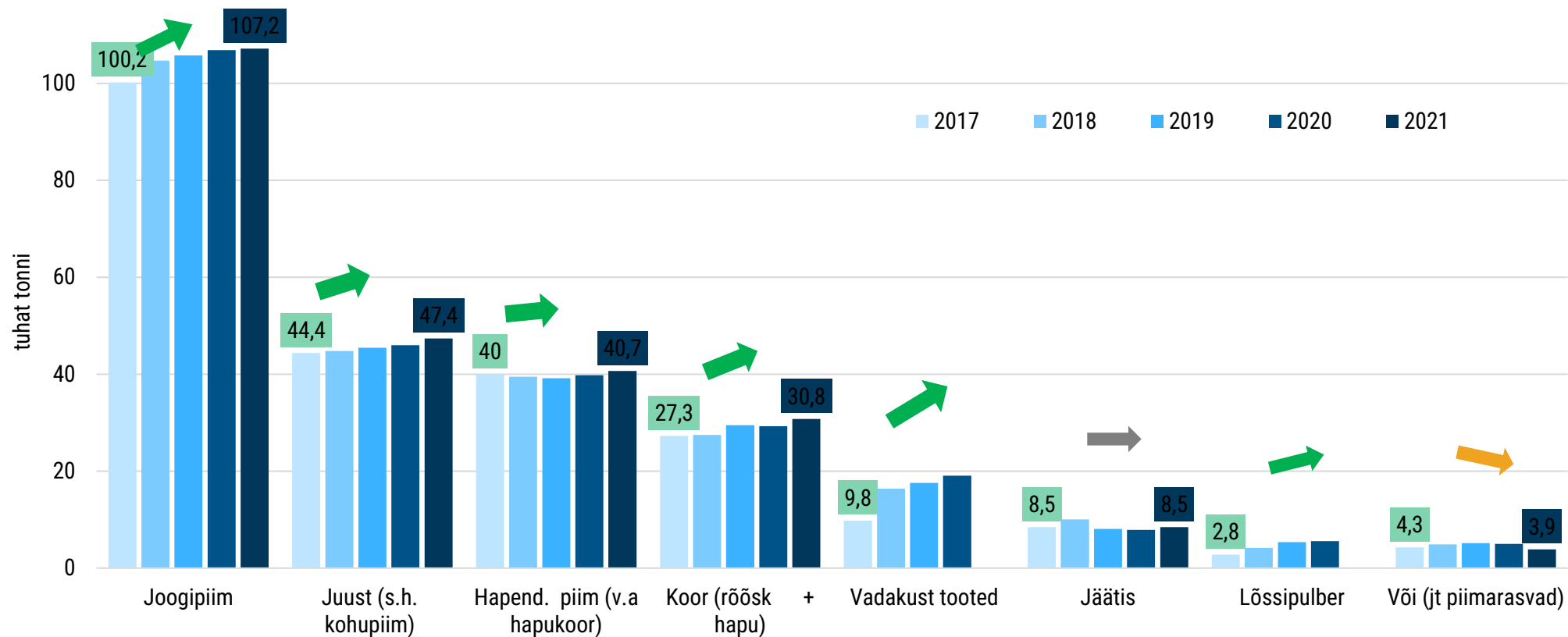
Piimatootmise põhinäitajad 31. detsembri seisuga

Karjad, piimalehmade arv ning keskmine kokkuostuhind

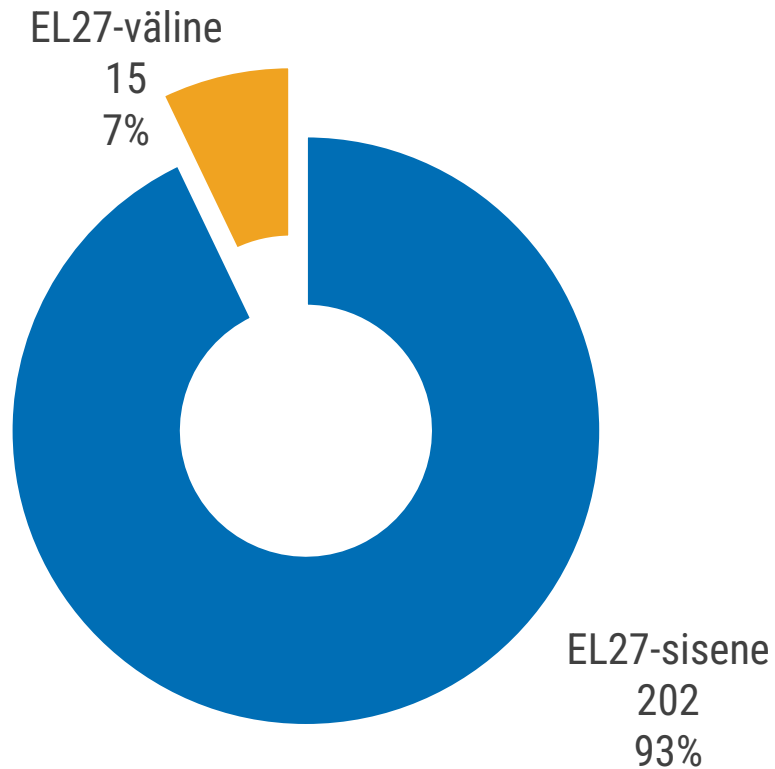

Peamiste piimatoodete tootmine Eestis aastatel 2017–2021

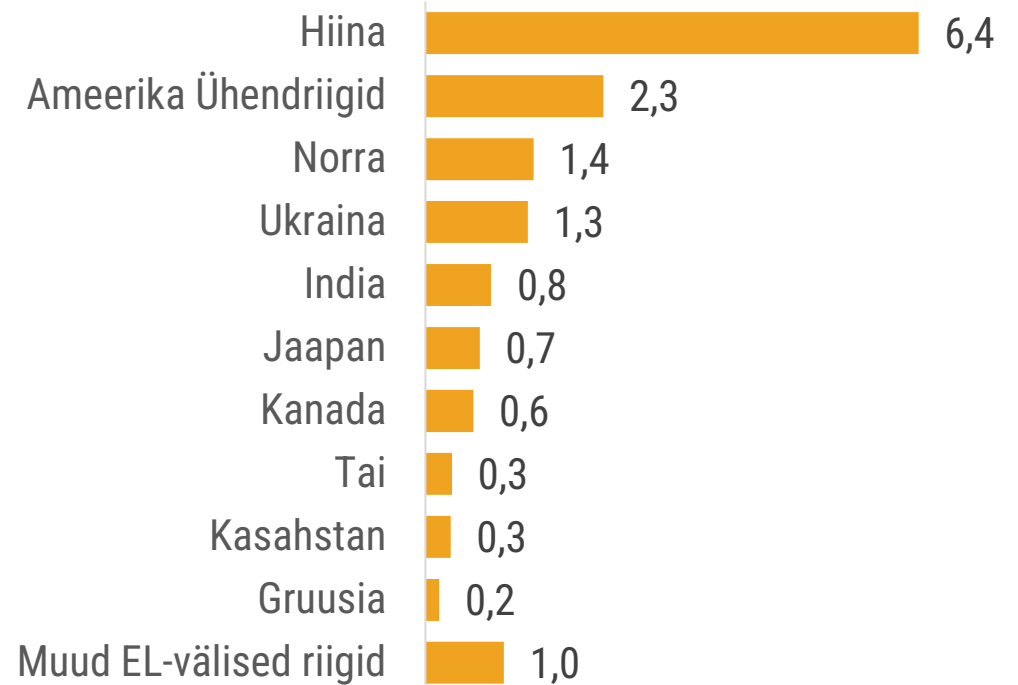

Eesti päritolu piima ja piimatoodete eksport (2021)

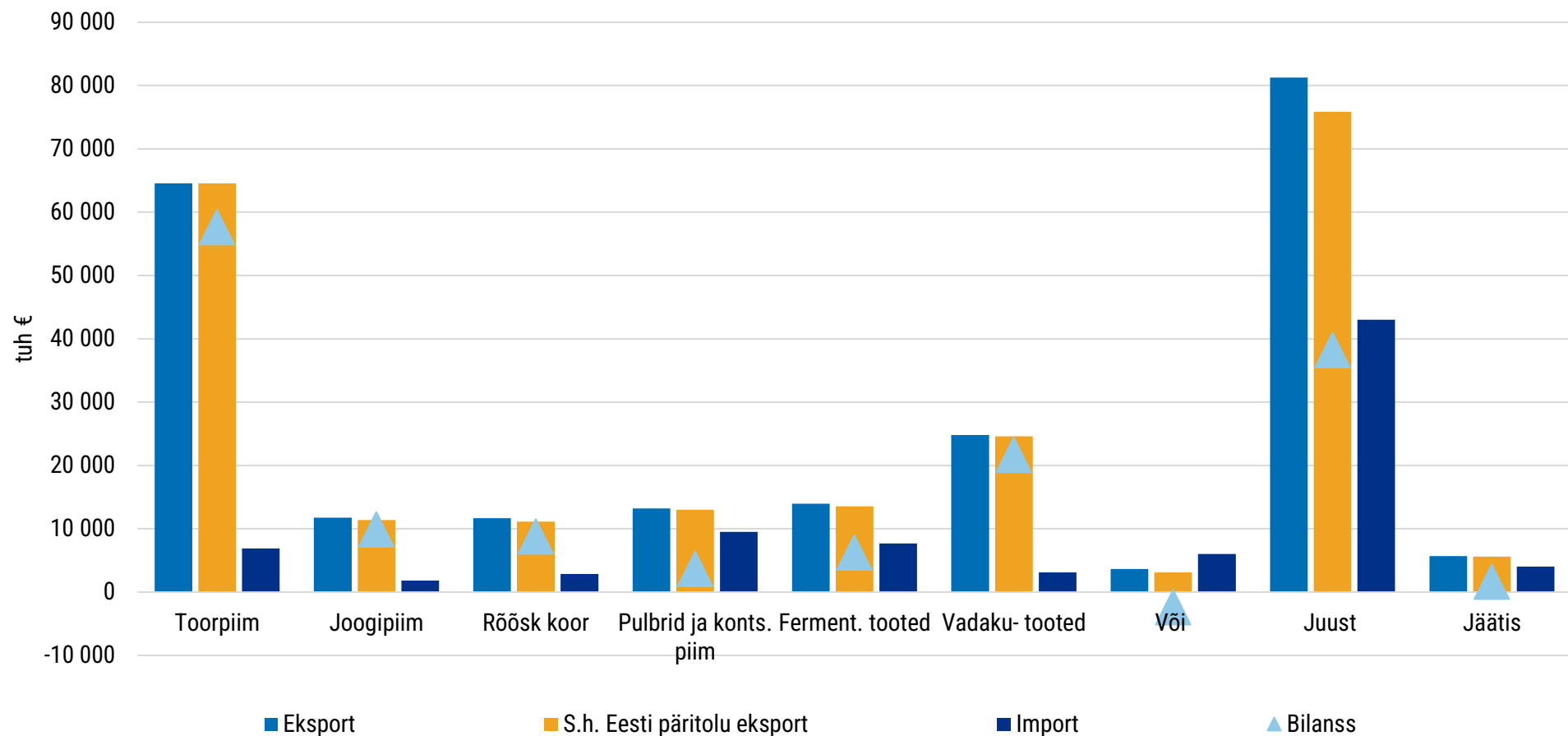
Piima ja piimatoodete eksport (mln €, %)

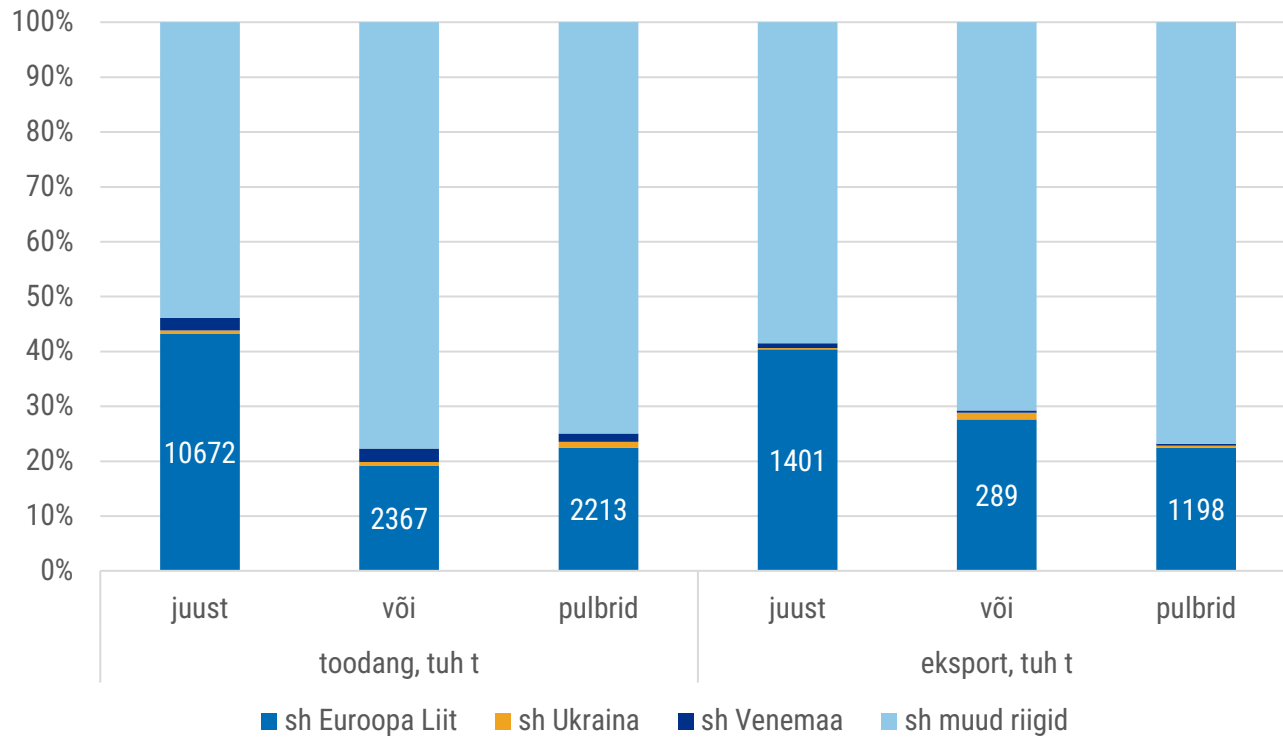
Peamised EL-välised ekspordipartnerid (mln €)

Piima ja piimatoodete eksport, sh Eesti päritolu eksport, import ja bilanss aastal 2021

EL osatähtsus piimasaaduste globaalses ekspordis

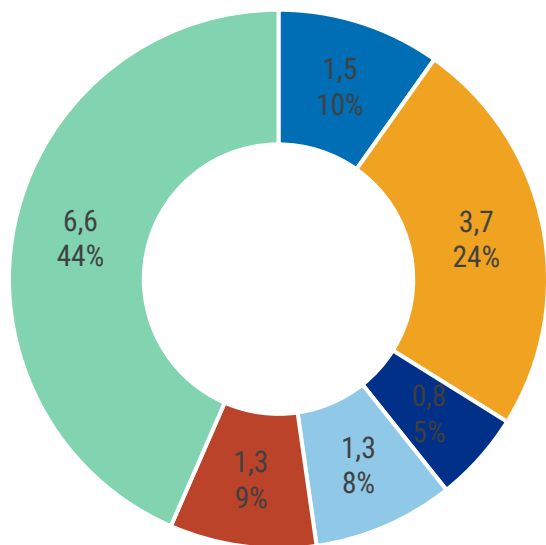
Euroopa Liit

- 43% juustu toodangust 40% ekspordist
- 19% või toodangust, 28% ekspordist
- 22% piimapulbrite toodangust ja ekspordist

Ukraina ja Venemaa juustu, või, pulbrite toodangust ~2%, ekspordist ~1%

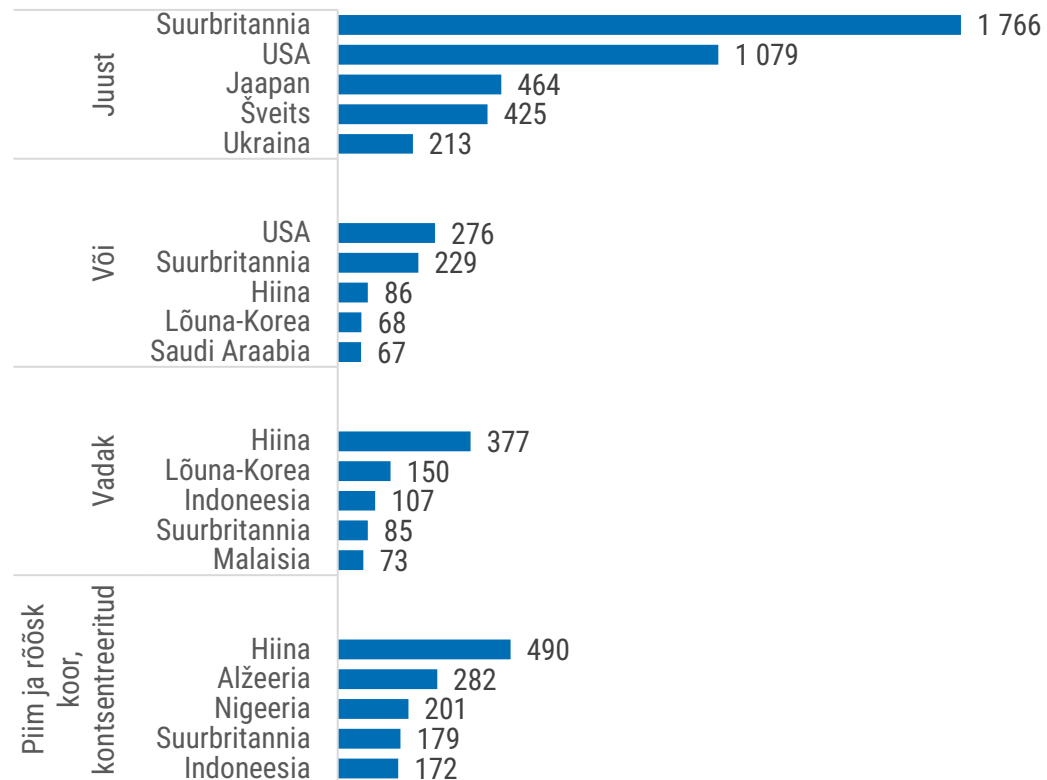
EL piima ja piimatoodete eksport (2021)

EL eksport (mld €)

- CN0401: Piim ja röösk koor, kontsentreerimata
- CN0402: Piim ja röösk koor, kontsentreeritud
- CN0403: Hapendatud piimatooted
- CN0404: Vadak, kontsentreeritud või kontsentreerimata
- CN0405: Või ja muud piimarasvad
- CN0406: Juust ja kohupiim

EL peamised piimatoodete ekspordipartnerid (mln €)

EL piimasaaduste eksport peamised sihtkohad (2021 tonnides)

EU EXPORTS of BUTTER - main destinations				
Period : January-December				
Qty Tons	2019	2020	2021	
USA	33 035	37 676	41 811	↑ +11%
China	10 310	14 635	16 337	↑ +12%
South Korea	5 180	7 700	10 675	↑ +39%
Saudi Arabia	9 048	17 728	9 482	↓ -47%
Morocco	6 381	10 168	9 038	↓ -11%
Singapore	6 786	6 410	6 129	↓ -4%
Taiwan	4 712	5 117	5 342	↔ +4%
Israel	4 345	7 783	5 072	↓ -35%
U.A.Emirates	11 934	6 210	4 843	↓ -22%
Ukraine	2 207	7 697	4 666	↓ -39%
Egypt	5 722	8 000	4 041	↓ -49%
Other	75 435	72 461	63 626	↓ -12%
Total (without UK)	175 095	201 585	181 062	↓ -10%
United Kingdom*	59 776	49 379	38 973	↓ -21%

* Trade with U.K. only available up to November 2021

EU EXPORTS of CHEESES - main destinations				
Period : January-December				
Qty Tons	2019	2020	2021	
USA	131 294	117 749	132 930	↑ +13%
Japan	113 691	128 049	118 334	↓ -8%
Switzerland	62 079	69 216	72 644	↔ +5%
Ukraine	23 665	46 670	53 120	↑ +14%
South Korea	42 094	53 014	49 099	↓ -7%
Saudi Arabia	34 888	42 405	42 836	↔ +1%
China	18 617	26 801	38 421	↑ +43%
Australia	25 122	27 163	27 439	↔ +1%
Canada	21 494	24 411	26 070	↑ +7%
Morocco	17 090	21 046	22 359	↑ +6%
Egypt	18 306	19 829	22 320	↑ +13%
Other	333 318	332 132	354 238	↑ +7%
Total (without UK)	841 657	908 486	959 812	↑ +6%
United Kingdom*	470 492	446 694	391 822	↓ -12%

* Trade with U.K. only available up to November 2021

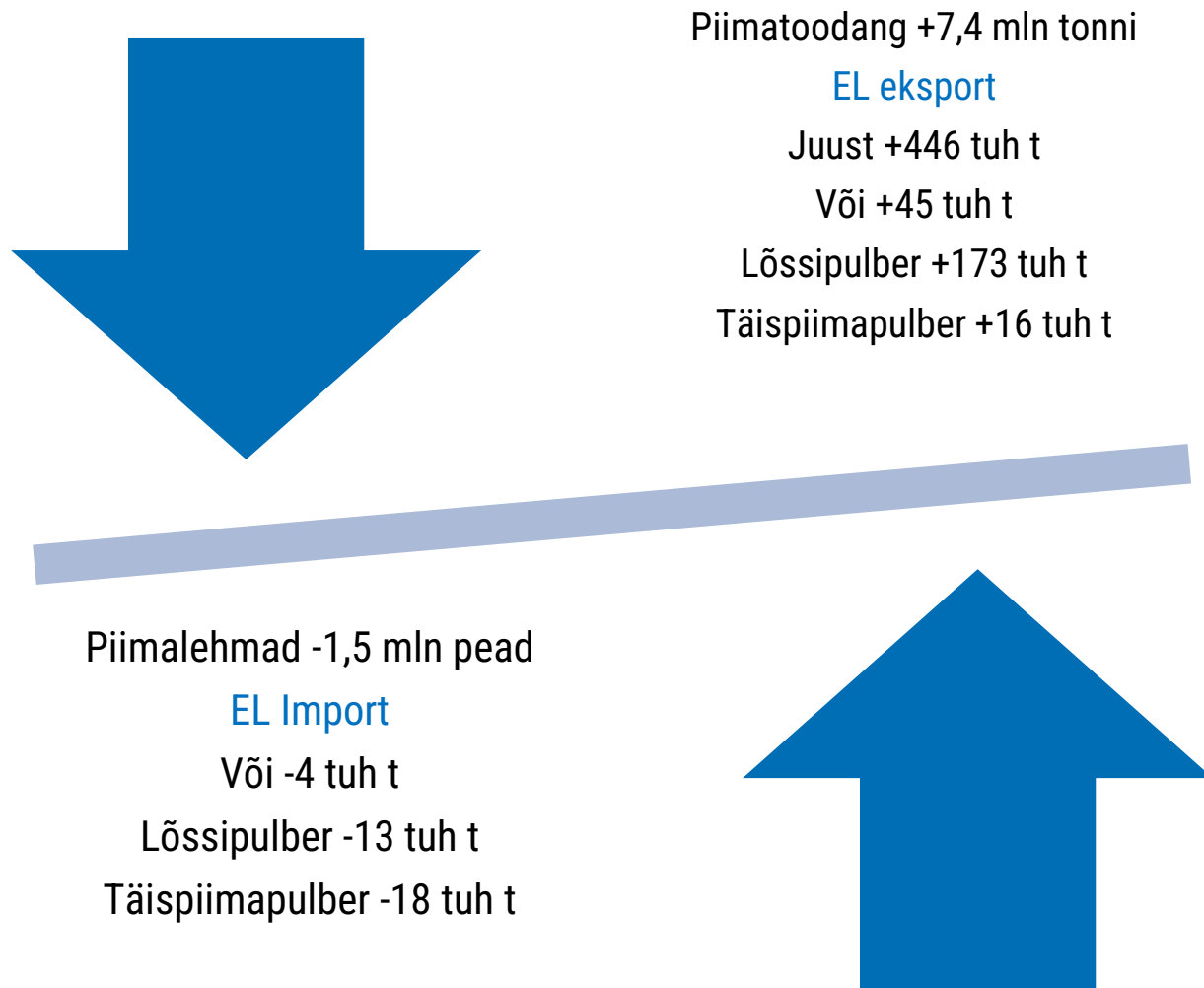
EU EXPORTS of SMP - main destinations				
Period : January-December				
Qty Tons	2019	2020	2021	
China	122 390	121 462	125 097	↔ +3%
Algeria	94 364	118 551	89 547	↓ -24%
Indonesia	70 841	45 044	64 505	↑ +43%
Philippines	65 789	41 435	50 193	↑ +21%
Nigeria	42 697	43 651	45 274	↔ +4%
Malaysia	49 835	41 116	40 468	↓ -2%
Egypt	55 816	43 711	36 016	↓ -18%
Yemen	28 121	29 029	29 743	↔ +2%
Thailand	28 792	21 680	25 347	↑ +17%
Saudi Arabia	36 970	29 726	23 457	↓ -21%
Singapore	30 626	25 228	20 184	↓ -20%
Other	294 815	242 463	224 567	↓ -7%
Total (without UK)	921 057	803 096	774 396	↓ -4%
United Kingdom*	21 102	25 174	12 958	↓ -49%

* Trade with U.K. only available up to November 2021

EU EXPORTS of WMP - main destinations				
Period : January-December				
Qty Tons	2019	2020	2021	
Oman	40 531	47 698	39 118	↓ -18%
Nigeria	18 776	21 349	25 766	↑ +21%
China	15 457	16 085	22 440	↑ +40%
Algeria	18 930	38 062	16 494	↓ -57%
U.A.Emirates	6 807	9 549	11 815	↑ +24%
Senegal	6 110	7 744	10 882	↑ +41%
Singapore	8 070	7 670	8 172	↑ +7%
Bangladesh	5 517	4 508	7 149	↑ +59%
Saudi Arabia	8 305	7 950	6 942	↓ -13%
Dominican R.	8 499	9 717	6 509	↓ -33%
Ivory Coast	3 597	3 976	5 719	↑ +44%
Other	140 888	140 081	118 711	↓ -15%
Total (without UK)	281 486	314 389	279 719	↓ -11%
United Kingdom*	31 410	27 757	16 682	↓ -40%

* Trade with U.K. only available up to November 2021

Euroopa Liidu prognoos kuni 2031

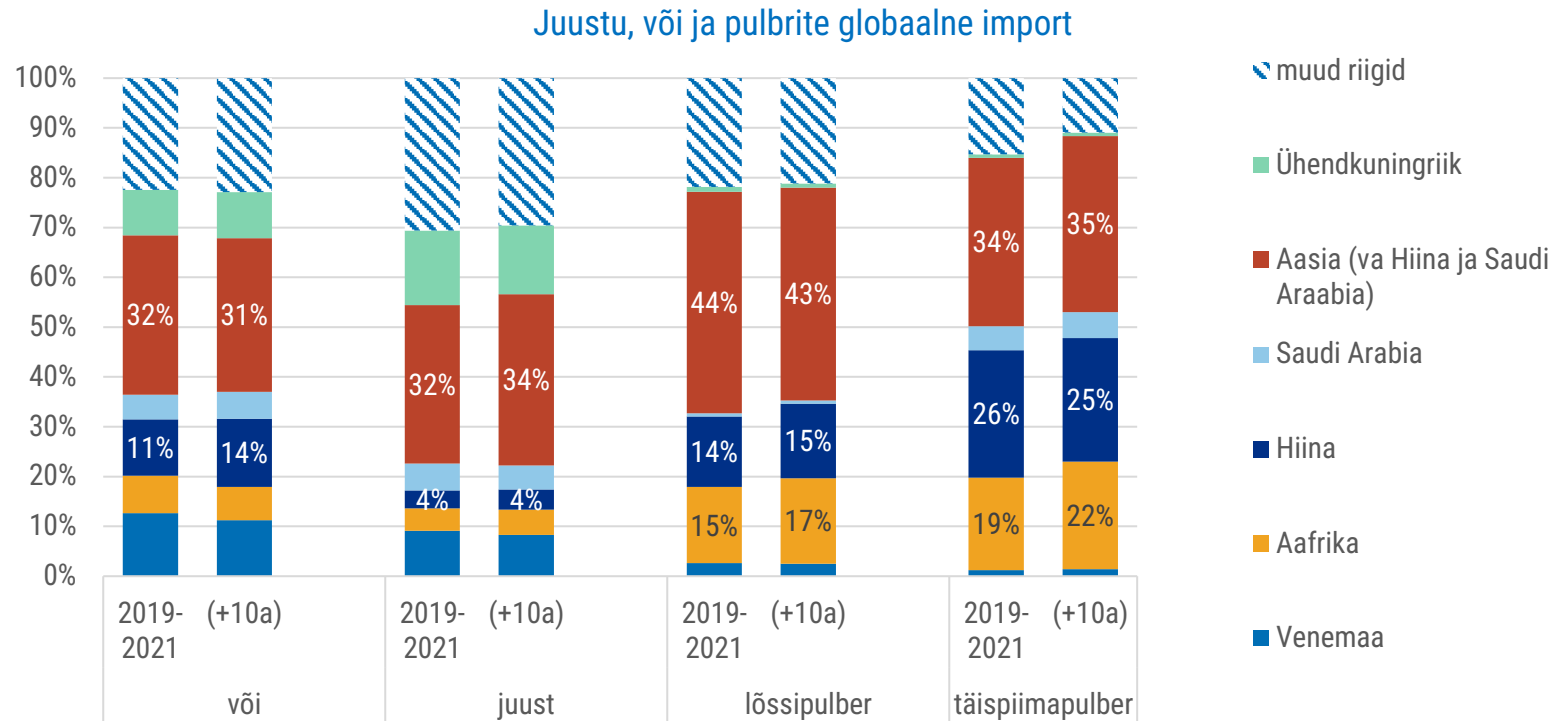
Globaalne nõudlus suureneb

Energia ja söödahinna tõus

Tootmise kasu kõrgemast kvaliteedist ning majandamisest
Järgides keskkonna ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse norme

Mahepiim 2019 3,5% -> 2031 8%

Kuhu..?

- **Hiina** nii või kui pulbrite impordi mõjutaja, olenevalt riigi piimasaadustega isevarustatuse plaani täitmisest
- **Aafrika** impordib pulbreid
- Ülejäänud **Aasia** vajab ligi kolmandiku imporditavast juustust, võist ja pulbritest

Tulevik

- Reeglite, toetuste ning nõudluse trendid suunavad kõik keskkonnasõbralikkusele
- Sisenditega toimuv soodustab pigem lühikesi tarneahelaid
- Olulisim on kohalik toit kohalikule inimesele taskukohaselt
- Nutikas kaubandus jääb mängima tähtsat rolli sektorites, kus on suhteline eelis
- Piim on kindlasti üks selliseid sektoreid

MAELUMINISTEERIUM

Aitäh!